

CANADA

Utgifves hvarje Torsdag i
Winnipeg, Man.,
K. FLEMMING, Redaktör.

Prenumerationspriset —
Helt år \$1.00
Halvt år 0.50
Förskottsår 0.35
Helt år till Sverige 1.50
Halvt år " 0.85
postporto inbegripet.

Lokalgenter sändas i alla svenska
ambuller och lemnas god provision.
Korrespondenser, korta och intressanta
smottages med tacksambet.
Prenumerationsmedel böra sändas med
Post- eller Express Money Order eller
registrerat brev till

CANADA,
Box 642, Winnipeg, Man.
Kontor: ROOM 1, HARRIS BLOCK

SKANDINAVISKA NYHETER SVERIGE.

STOCKHOLM. "Något om Svenska akademins ordboksarbete" meddelas i tisdagens Posttidning som framhåller de nu mer än i fjonda dagar gynnsamma omständigheter, hvarunder ett sådant arbete kan utföras. Ett mycket stort antal språkprof måste naturligtvis insamlas. För Svenska akademins ordboks räkning ha ungefär 180 personer varit anställda som exerpister, och nu föreligger en million åtta hundra tusen sorgfälligt granskade språkprof. Dessa förarbeten anses motsvara dem, som gjorts för ordboken öfver det engelska språket, de öfverträffa arbetet för den under utgifning varande stora holländska ordboken och öfverträffa ännu mer den Grimmska öfver tyska språket.

Posttidningen tillägger, att akademins inkomster från den icke förslå till omkostnaderna för verket, utan att akademien får starkt anlitat sina egna besparingar.

Stockholms vattenfråga. Inköpet af vattenrätten i Bornsjön beslutadt. Vid stadsfullmäktigas sammanträde förelag till behandling det förr detaljeradt omnamnda förslaget från beredningsutskottet, att Stockholms kommun måtte, för att få för stadens behof af vatten disponera vattenrätten i Bornsjö, inköpa de vid Malären belagna egendomar Norsborg, Velling, Bergaholm, Fogelsta och Sureshof för en sammanlagd summa af 1,720,000 kronor.

Sveriges största ångore. Den ångare om 6,500 ton lastdrygthet och 9,500 tons deplacement, Sveriges största ångare, som generalkonsul Axel Johnson låtit bygga vid Howaflds skeppsvarf i Kiel lemnade i lördags bråden, och vid afsejningen erhöill den namnet "Oscar Fredrik". Sjösättningen gick synnerligen lyckligt, och det ställiga fortyget gör, der det nu ligger i sitt element, heder åt såväl ingenjör Jean Drakenberg, dess konstruktör som åt skeppsvarvet.

Ångaren, som är afsejd för malmfrafter, kan genom särskilda anordningar lossa på 54 timmar.

Den nya frisinnade sammanlutningen. Ett sjuttioal personer af frisinnad åskådning sammanträdde härom afton på Hotel Continental på kallese af den för en månad sedan tillsetta tolfmanakomiten och beslöt bildandet af en klubb med ändamål "att sammanföra personer af frisinnad

politisk åskådning till sällskapligt umgänge och arbete för frisinnade iders förverkligande".

Efter en längre diskussion om klubblokal m. m. ajournerades sammanträdet för val af styrelse och bestämmande af klubbens namn.

Ångpanneprofingarna. Af yrkesinspektörerna verkstaldes under 1898 1,506 profingur af ångpannor, däraf i norra distriktet 533, i östra distriktet 549, i mellersta 153, i västra 76 och i södra distriktet 215.

Omkring 70 falska hundra kronsedlar af riksbankens 1880 års typ, hvilken ej vidare från banken utlemnas' skola, enligt statsrevisorernas berättelse, ha utspridits under innevarande år. Åtskilliga af dem synas ha blifvit på god tro emottagna, hvar det vidare. Något bestämdt resultat har ännu icke vunnits af bankofullmäktiges åtgärder till de brottsliga utspridarnas upptäckande.

Sprängämnestillverkningen. Inspektören öfver sprängämnes-tillverkningen, prof. W. Cronquist, har under 1898 verkställt inspektion af 33 särskilda fabriker, där af 10 statsetablissemant.

Antalet arbetare vid de inspekterade fabriker utgjorde 655. Däraf voro 391 manliga och 264 kvinnliga. Ingen minderårig fanns i dessa fabriker. 20 personer voro mellan 16 och 18 år.

Under de fem år, som särskild inspektion ägt rum, har ej något olycksfall med dödlig följd inträffat.

ESKILSTUNA. Dr Pallin söker till sex bedrägeribrott. Dr Pallin förklarades den 21 ds af rättsbanken i Eskilstuna sök till ansvar för 6 bedrägeribrott, däraf 4 mot "Skåne", 1 mot "Allmänna liförsäkringsbolaget" och 1 mot "Gresham". Vidare dömdes Pallin till fängelse för "Skåne" med 3 tusen kr.

Väktarsaken. P. J. B. Lindgren förklarades till 14 bedrägeribrott, hans hustru Emma Sofia Lindgren till 26 bedrägeribrott och 1 förfälskningsbrott samt gentemot L. T. L. följde till 16 bedrägeribrott och 1 förfälskningsbrott. Makarna Lindgren dömdes dessutom att ersätta "Svea" med 4 tusen, "Gresham" med 6 tusen "Skåne" med 3 tusen och "Victoria" med 8 tusen kr.

Samtliga de dömda hänvisades till Vesterås rättshus för underläggnad af fortsatt rättsakning.

FALUN. Ett olyckligt vådaskott. En 16 årig son till hemmansägaren Uf Jakob Persson i Gagnef, Dalarna, råkade den 15 dec. af våda ihjälskjutna en 12 årig kamrat Per Nordqvist. En annan, 17 åring, blef af hagselvärd men illa tilltygad och vårdas nu å Falu lasarett. Den olycklige skytten hade ej veiskap om att bössan var laddad.

Extra tåg till julotten. Äfven i år bjöd Grycksbo pappersbruk i Dalarna sin arbetare med familjer på extra tåg till kyrkan juldagen, skrives till Stockholms Tidningen.

GÖTEBORG. Något öfver 2,000 kr. ha enligt Göteborgs Handels- Sjöfartstidning hittills influerat i den fond som bildats genom bidrag af vännar till Mauritz Rubenson i stället för att använda dem till kranor vid hans begrafning.

HAPPARANDA. Mjaltbrand i Haparanda. Mjaltbrand har utbrutit bland kreatursbesättningen i härvarande prestgård. Tre kreatur ha dött.

HALMSTAD. Gamle rektorns hedersegåfva. Förra rektorn vid Halmstads läroverk H. F. Hult har öfverlemnadt den kontanta hedersegåfva af 1 tusen kr., som han för någon tid sedan erhöill af förna elever vid Halmstads högre allmänna läroverk, åt läroverkets kollegium som pensionfond.

Hallandsbankerna. Aktiebrevet Mellersta Hallands folkbank i Falkenberg har på extra bolagsstämma med stor majoritet beslutit öfverlemba sin bankrörelse åt Hallands enskilda bank.

En dödsfärd. En korr. till "Halland" meddelar: Hemmansägaren Sven Johan Johansson i Munkagård, Tvååker, hade i lördags varit inne i Varberg och återvände på aftonen åkande hemåt. Vid Ranelid skenade hästen och Johansson föll af. En person, som kom vägen fram, fasttog hästen och fann Johansson själf inne hos smeden Ljunggren i Väre. Johansson var då ej vidare skadad, bjöd hästens tillvaratagare på en sup samt gick därpå ensam ut för att fortsätta resan hemåt.

Hästen råkade nu antagligen genast på nytt i sken, och Johansson, som sannolikt ej hunnit komma upp i åkdonet, slapade med tömmarna, tills han blef liggande.

Johansson påträffades sedan af svimmad på vägen, och i pannan syntes ett slag eller en stöt ha träffat så hårdt, att hufvudskålen biottats. Nasbenet var krossadt. Johansson afled kort därpå, utan att ha återfått sinusen.

HERNÖSAND. Tågmissöde. Vid uppgående persontågets ankomst till Häsjö inträffade missödet, att, just som stoppsignal gafs vid stationen, venstra flygstängeln på maskinen sprang sönder hvarvid denna blef oduglig och ej kunde gå in på stationen förrän efter 2 timmars väntan. Ett från Bräcke utgående ålgods tåg ankom då till Häsjö och insköt persontåget på stationen. Persontåget fortsatte sedan, den 2 af ålgodsstågets maskin, ungefär 2 timmar försenadt.

En lycklig olycka var, att tåget hade sktat farten. Eljes had maskinen kunnat lyftas af spår sasom skedde vid Beckmyre förl 1/2 år sedan.

Missödet inträffade jämt ett år på dagen efter en annan järnvägsolycka i Norrland.

KARLSTAD. Död 100-åring. Den 16 dec afled enkan Kerstin Jondotter i Hara, i den höga åldern af 100 år, 3 månader och 16 dagar, meddelas till N. Varmlands Alleh.

LULEÅ. Mördarens anklagelse. Till Norrbottens Kuriren skrives från Pajala: En taffa med inskript å finska språket ha några Antisbor förfärdigat och ämnat uppsätta vid landsvägen midt för det ställe, där Isak Karvionen denna höst föll offer för en nidingskula. Inskriften, som åtföljes af något tecken visande mot mordstället, lyder i fri öfersättning: "Har mördades I. Karvionen den 20 oktober 1899 och det har Karl Lehtipelo gjort".

Man fruktar att Lehtipelo icke kan fallas.

LINKÖPING. Guld och gröna skogar. Till Borneo komma den

10 januari 1900 ett par utvandra-re från Östergötland att afresa. De äro artisten John Kronthen från Linköping och apotekaren Georg von Wachenfeldt i Kisa, hvilka där komma att ölla kautschukträd. De ha skaffat sig utside till 100 hektar, hvilken areal, enligt en intervju i Ö. D., beräknas komma att efter 10 år ge 1 mill. kr. nettobehållning pr år. Jord ha de redan förvisst sig om. Efter att i Singapore ha deponerat en summa för att visa, att de äga resurser, ha de rätt att utvalja 400 tunnland jord.

SUNDSVALL. Hvad företagsamhet och sparsamhet förmår. För något år sedan kom en rask och dugtig medelpåding upp till Lina elf med två visserligen tomma, men så mycket mera starka händer. Han fick arbete vid järnvägen och tjänade dugtiga pengar. Från baracklifvet långtade han snart under eget tak och bygde sig en egen stuga. Det blef till haften en jordkula, men han och hans hustru, som han nu tagit till sig, triffades godt i sitt lilla oansenliga krypin, och medan mannen var borta på sitt arbete sysslade hustrun med att baka bröd, hvilket såldes till järnvägsarbetarne. Efter någon tid hade paret sparit ihop så mycket på brödbakningen och mennens arbetsförtjänst, att de kunde ta itu med uppförandet af en större och i jemförelse med de andra husen riktigt "storstättlig" byggnad. Och här residera nu det stråsammanparet och mär, om icke just som perla i guld, så åtminstone som ett "prinspar i en bygarebod". De säga, att de redan ha några tusen kronor insatta på sparbanken, skrifier Norrbottens Nyheter.

Den stora sävereskouffli-tens sviter. Förut har omnamnta i Brighton förda uttågengen mellan skeppet "Dagmars" och kårande, och firman Peeters u Son, svarande, om ersättning för skada, vållad genom "Dagmars" fördröjda lastning vid Käbberborg under senaste sävereskouffli-arekonflikten i Sundsvall.

Dom har nu meddelas till kåranden förman. I fraktkontrak-tet var nämligen stipuleradt, att hvarken exportör eller köpare skulle vara ansvarig för skada vållad vid lastning genom stråk eller annan sammanslutning mellan arbetarna. Rätten konstaterade visserligen, att sammanslutning ägt rum mellan arbetarna och denna kunde i viss mening sägas hafva vållat lockouten bland arbetsgifvarna, men hvad som direkt vållade hundret vardlock, efter dess ås gtl. lockouten och befraktarna hade genom eget förvållande orsakat hindret.

SÖDERHAMN. Slakten är värst, men ej alltid. Undantag finnes. En gammal bonde i södra Helsingland var ensam arfvinge till en förmögenhet på inemot 24 tusen kr. efter en afleden systerdotter. Vid arfskiftet skänk-te han hälften af beloppet till andra släktingar, som icke hade arfsrätt och för hvilka penningar-na voro så mycket mer välkomna, som dessa släktingar befunno sig i torftiga omständigheter, skrifier en meddelare.

VISBY. Kvinnliga brottslingar. Tjuguariga nygifta hustrun Anna Neuman har för tolf förfälskningsbrott af härvarande rättshus dömts till 2 år och 8 månaders straffarbete och 2 års vanfräjd.

Målet mot modern, som var anklagad för delaktighet i brotten, uppskötts.

En djärf kvinnlig fiktijuf vid namn Rosa Nordström, som länge huserat i Visby, har af härvarande rättshus dömts till 1 år och 4 månaders straffarbete samt 1 års vanfräjd.

VEXIÖ. Smålandning i engelsk krigsfångenskap. Hr Karl Hultin, hvilken varit anstald som ingenjör vid Pretoria—Pietersburgs järnväg, har på boernas sida deltagit i kriget mot engelsmännen. Han deltog i några af de hetaste striderna i oktober, blef lindrigt sårad vid Elandslaagte och tillfångatagen af engelsmännen tillika med 180 boer samt befinner sig för närvarande som krigsfånge ombord på det engelska krigsfartyget Penelope, hvilket kryssar utanför Simonstown i närheten af Kapstaden.

Fångarnas behandling är human, men kosten är dålig. Det är dock den bästa, som kan åstadkommas. Det största tidsfördrivet är fiske, hvarmed fångarna få sysselsatta sig. De få mottaga brev, skrifna på engelska, men dessa skola först läsas af fartygsbefalet. Att köpa lifsmedel för egna medel är tillåtet, men tillgaugen därpå är dålig.

VARBERG. Vapnad skydd för vestkustfisket. Kommerskollegium tillstyrker att en armad angare anskaffas för bevakningsjämbut vid vestkusten till skydd för hafsfisket. Kollegium anser, att ett dylikt fartyg skulle kunna anordnas så, att det jämval kan med fördel användas till verksamhet af hydrografiska och biologiska undersökningar.

YSTAD. Att vända gamla stöfvar på en på skomakeriets område lades ny uppfinnning af en fattig skomakare i Albygdien. För att på nya stöfvar bytte han sig för sig till af en bonde ett par gamla, hvada han vände och uppsatte, som de blefvo förvillande lika med nya. Nu köper mästern gamla stöfvar i parti och minut, vänd dem men försigtighet och sätter dem sedan som nya till bil-ligt pris. Omsättningen är stor och affären sårdeles lysande i dessa skandryta tider, hvadan exempel borde mana till efterföljd för andra fattiga skomakare, så länge ej denna uppfinnning är belägt med patent, hvilket vi frukta kommer att bli Ystads Allehandas, som först omtalat "uppfinnningen", säger Arbetet.

ÖSTERSUND. Ett godt handtag. På de af landshöfding Sparre m. fl. utsända listorna för tecknande af bidrag till de nödlidande fiskarna i Norge ha, enligt redovisning för 100 listor, insamlats 4,531 kr. 45 öre, hvilken summa öfversändts till norska indrededepartementet. Ännu återstå 10 listor.

Förfälskarens dom. Handlanden John Johansson Estell från Ström dömdes för 7 olika förfälskningsbrott till 2 1/2 års straffarbete samt ytterligare 2 års vanfräjd.

Olycka i cellulosa-fabrik. Vid Hissmoforsens cellulosa-fabrik inträffade en svår olycka, skrifier till Stockholms Tidningen. En arbetare fick nämligen sin ena arm alldeles söndersmulad i den s. k. massmaskinen. Arbetare har två gånger förut fått en arm afbruten i en annan cellulosa-fabrik.